

Akcia: Tematín
Lokalita: Považský Inovec

Parametre trasy:

A Prevýšenie: 700m
Dĺžka trasy: 14 km
Čas bez prestávok: 5:20 hod.

B Prevýšenie: 400 m
Dĺžka trasy: 8,5 km
Čas bez prestávok: 3:00 hod.

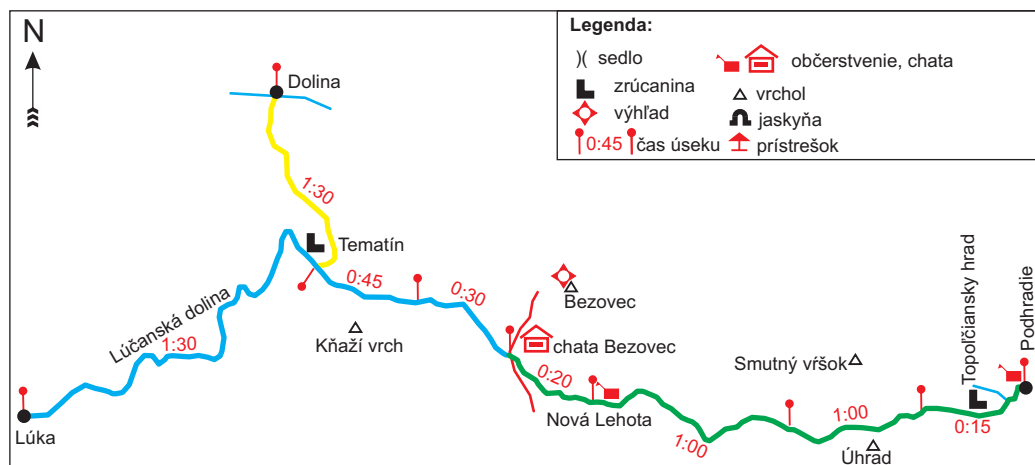
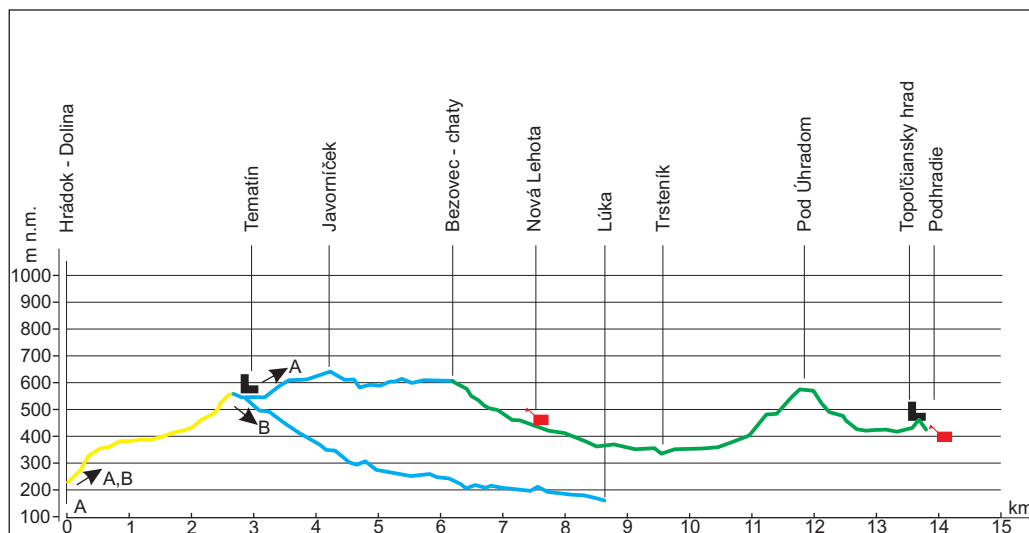
Zdroj: Turistická mapa VKÚ
č. 130, Považský Inovec

Dátum: 19.4.2008

Tiesňové volanie:
112

Vedúci akcie: Ján Gažo

Poznámky:

Pred nástupom na trasy sa najskôr zastavíme na zaujímavej lokalite, Národnej kultúrnej pamiatke:

Ducové - Kostolec. Toto miesto je tvorené plochou na ostrožnom výbežku. Konfigurácia terénu je mimoriadne výhodná pre vybudovanie opevneného obydlija. Tento fakt si ľudia všimli už pred tisícročiami, od doby kamennej (pred 24.000 rokmi). Postupne sa tu vystriedalo niekoľko kultúr, cez doby bronzové, železné, dobu rímsku až po dobu Veľkej Moravy. Kľúčovú úlohu zohral Kostolec vo veľkomoravskom období (9.storočie - začiatok 10. storočia) Vzniklo tu opevnené včasnofeudálne veľmožské sídlo - dvorec s obytnou zástavbou a vlastníckym kostolom s malým pohrebiskom príslušníkov vládnucej vrstvy. Išlo o mocensko-správne stredisko, na ktoré sa viazali poľnohospodárske a remeselné osady v okolí. Kostolec sa zaraďuje medzi najvýznamnejšie nateraz známe pamätníky veľkomoravskej kultúry na Slovensku. Bol jedným z posledných miest, kde sa udržala veľkomoravská šľachta po nástupe maďarských kmeňov k moci v oblasti dnešného Slovenska. Po zániku hradiska v 10. storočí tu bol vybudovaný cintorín, ktorý bol funkčný až do 19. storočia. V 15. storočí si tu husitskí bratrci vybudovali vojenský tábor. Dnes sú tu čiastočne zrekonštruované drevené opevnenia - palisády a kamenné základy budov.

Trasa A: Začíname strmým výstupom po žltej smerom k zrúcanine hradu Tematín. Tesne pred hradom prichádzame k modrej. Potom doprava k zrúcanine. Od hradu sa vrátíme po modrej späť a pokračujeme po nej až do lokality Bezovec. Odtiaľ po zelenej cez obec Nová Lehota až po zrúcaniny topoľčianskeho hradu. Odtiaľ po zelenej po pár metroch prichádzame do cieľa, obce Podhradie.

Trasa B: Začiatok zhodný s trasou A. Od Tematínu zostup po modrej cez lúčanskú dolinu do obce Lúka.

Tematín - hrad vznikol pravdepodobne ako mnoho ďalších po mongolskom vpáde v roku 1242, kedy sa zistilo, že iba kamenné hrady obstáli voči nájazdníkom (Nitra, Bratislava, Komárno a Filakovo) a preto sa začali vo veľkom stavať kamenné hrady. Dovtedy bola väčšina hradov hlavne z dreveným opevnením. Prvýkrát sa spomína v roku 1270, kedy ho chcel dobyť uhorský kráľ Béla IV, hrad odolal. Názov hradu pochádza pravdepodobne zo slov "temä", označujúceho temeno, a staroslovanského slova pre ohradené miesta "týn". Hrad už od svojho vzniku plnil signalizačnú a strážnu funkciu a chránil aj dôležitý brod cez Váh, spomínaný listine z roku 1453. Hrad fungoval celý stredovek až do januára

1710, kedy po potlačení povstania Fr. II. Rákocziho bol hrad, ktorý patril hlavnému z Rákocziho veliteľov, cisárskymi vojskami zničený.

Nová Lehota - Prvá písomná zmienka pochádza z listiny Ľudovíta I. z roku 1348 v súvislosti príslušnosti obce k panstvu Tematín. Kotlinou Novej Lehoty viedla v období Veľkej Moravy pravdepodobne dôležitá komunikácia spájajúca oblasť Nitry s významnými slovanskými strediskami na dolnom povodí Váhu.

Hrad Topoľčany - má nezameniteľnú siluetu hlavnej veže. Prvýkrát sa písomne spomína v roku 1235 ako kráľovský majetok. Od 13. storočia mu patrilo 26 obcí. V 15. storočí ho dobyli husitské vojská, ktoré tu kempovali celé 4 roky. Po potlačení Rákocziho povstania začiatkom 18. storočia ho postihol podobný osud ako Tematín. V polovici 18. storočia bol hrad opravený, ale po presťahovaní správy panstva do Tovarníka (pri dnešnej meste Topoľčany) hrad začal postupne chátrať. Koncom 19. storočia bola dostavaná hlavná veža a konzervovaná časť opevnenia. Pod obcou je obec s názvom Podhradie. Pôvodný názov obce bol Hrnovce (Hornouc), dnešný názov získala keď sa po výstavbe hradu premenila na služobnícku obec hradu.